

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 454/2011-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. Š., K., zastúpeného advokátom JUDr. T. Š., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súkromie zaručeného v čl. 22 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd žiadosťou Colného riaditeľstva Slovenskej republiky č. p. CR-V-56/2008 zo 14. mája 2008 a rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. KS KE-V-141-1/2008-3-Ntt zo 16. mája 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. Š. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2011 doručená sťažnosť Ing. J. Š., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia

jeho základného práva na súkromie zaručeného v čl. 22 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 dohovoru žiadosťou Colného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „colné riaditeľstvo“) č. p. CR-V-56/2008 zo 14. mája 2008 a rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. KS KE-V-141-1/2008-3-Ntt zo 16. mája 2008. Sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 14. apríla 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ je (resp. bol) zamestnancom colného riaditeľstva v inkriminovanom období vo funkcii vedúceho C. K., oddelenia vnútornej kontroly. V priebehu rokov 2008 – 2010 bola prostredníctvom Inšpekcie generálneho riaditeľa colného riaditeľstva a následne prostredníctvom Colného kriminálneho úradu, oddelenia vyšetrovania P. objasňovaná údajná trestná činnosť sťažovateľa súvisiaca s výkonom jeho funkcie. V rámci jej objasňovania došlo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu sudcu krajského súdu udeleného v súlade s ustanovením § 4 ods. 1 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane pred odpočúvaním“) k použitiu informačno-technických prostriedkov (ďalej len „ITP“) podľa § 29 zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 652/2004 Z. z.“). Trestná vec, v ktorej bol sťažovateľ v procesnom postavení podozrivého, bola právoplatne skončená uznesením Vojenskej obvodnej prokuratúry P. (ďalej len „obvodná prokuratúra“) sp. zn. Ovp 158/09 z 30. apríla 2010.

Keďže procesné postavenie sťažovateľa nezakladalo povinnosť príslušných orgánov doručovať mu rozhodnutia alebo iné písomnosti, je sťažovateľ „v *objektívnej dôkaznej tiesni pri presnom označovaní aktov s vecou súvisiacich*“.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Pri výsluchu svedkov sa sporadicky mali vyskytnúť zo strany vypočúvajúcich otázky veľmi vzdialene a opatrne naznačujúce, že vypočúvaní so sťažovateľom „telefonovali“. Keďže však ich formulácia vyznievala skôr ako „taktika vyšetrovania“, i keď sťažovateľovi pri rozhovoroch tieto osoby túto okolnosť spomenuli, nenadobudol prevedčenie, že k nasadeniu odpočúvania hovorov skutočne došlo.

Po zistení, že trestná vec, ktorá sa ho týkala, skončila vyššie uvedeným spôsobom, podal sťažovateľ sťažnosť Samostatnému oddeleniu vnútornej kontroly CR SR. Z odpovede na ňu sa oficiálne dozvedel o použití informačno - technických prostriedkov v rámci prešetrovania jeho údajnej trestnej činnosti.

Ako z pripojeného „oznámenia“ vyplýva, oprel vyšetrovateľ žiadosť o použitie ITP o § 29 zák.č. 652/2004 Z.z. Ako sa ďalej uvádza, „... bolo vykonané na základe predchádzajúceho písomného súhlasu Krajského sudcu v Košiciach...“.

V snahe zistiť podrobnosti obrátil sa sťažovateľ na Krajský súd v Košiciach dvoma žiadosťami podľa zák.č. 211/2000 Z.z. o podanie informácie.

Podľa pripojeného rozhodnutia I Spr I/8/2011 mu bola požadovaná informácia odmietnutá s poukazom na zák.č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností... Sťažovateľ je teda v situácii, keď mu bolo znemožnené konkrétne argumentovať na podopretie presvedčenia, že použitie ITP bolo jednak vyžiadané a jednak povolené s vyvarovaním sa všetkých pochybení, ktoré príslušným orgánom dôvodne vytyka viacero rozhodnutí Ústavného súdu SR i EŠLP. /viď. rozhodnutia I.ÚS 274/05, III.ÚS 80/08, I. ÚS 117/2007, Kruslin proti Francúzsku, Huvig proti Francúzsku, Amann proti Švajčiarsku a ďalšie./»

Sťažovateľ v sťažnosti namieta predovšetkým to, že použitie ITP vo vzťahu k sťažovateľovi bolo nelegálne, čo odôvodnil tým, že súhlas na použitie ITP bol vydaný nepríslušným krajským súdom. V súvislosti s uvedenou námietkou sťažovateľ argumentoval § 4a ods. 2 zákona o ochrane pred odpočúvaním, podľa ktorého na rozhodovanie o súhlase na použitie ITP je miestne príslušný krajský súd, v obvode ktorého má sídlo žiadateľ alebo jeho organizačný útvar. Z odpovede colného riaditeľstva na sťažnosť sťažovateľa

z 15. februára 2011 vyplýva, že žiadateľ dostal súhlas na použitie ITP od „Krajského sudcu v Košiciach“. Sťažovateľ nemá, lebo nemôže mať vedomosť o presných dátumoch, kedy k uvedenej žiadosti a súhlasu došlo. Až do preukázania opaku však tvrdí, že k týmto úkonom došlo v roku 2008. Sťažovateľ navrhol vyžiadať od odporcu v 2. rade (colné riaditeľstvo, pozn.) organizačný poriadok colného riaditeľstva platný v roku 2008. Ak totiž o udelenie súhlasu na použitie ITP požiadal odbor kontroly a inšpekcie, tento mal pracovisko v K. až od 1. januára 2009. Krajský súd nebol príslušný ani podľa § 24 ods. 4 Trestného poriadku, preto nie je efektívnou polemika o tom, ktorý z oboch právnych predpisov je voči druhému v postavení *lex specialis*.

Podľa slov sťažovateľa:

„Predmetný zásah do namietnutých základných práv je vždy judikatúrou považovaný za vážny. Sťažovateľ bol a má reálnu nádej, že ostane v pomerne dôležitom postavení v štruktúre Colnej správy. I keď odposluchy ostali pri výsluchoch mnohých svedkov iba v rovine náznakov, bolo by iluzórne očakávať, že toto vo vzťahoch so sťažovateľom nezanechá stopy. Popritom je samozrejmé, že nelegálne odposluchy zaznamenali množstvo správ vyslovene súkromného charakteru. Zrušenie rozhodnutia preto nemôže objektívne byť reálnym zadosťučinením.“

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľ navrhol „vyniesť nález, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky

1/ vysloví, že odporcovia v 1/ a 2/ porušili základné práva sťažovateľa na tajomstvo správ podávaných telefónom podľa čl. 22 ods. 2/ Ústavy SR, na zákonný postup pri uplatňovaní svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1/ Ústavy SR, na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1/ a ochranu súkromného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach, vedených pod sp.zn.....žiadosťou a vydaním rozhodnutia na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky v súvislosti s jeho postavením ako podozrivého zo spáchania viacerých prečinov,

2/ príslušné rozhodnutie zruší,

3/ prizná sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 10.000,-Eur,

4/ prizná sťažovateľovi právo na náhradu trov konania“.

V rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti sa na základe výzvy ústavného súdu k sťažnosti sťažovateľa vyjadrilo colné riaditeľstvo, ktoré vo svojom vyjadrení z 1. júna 2011 okrem iného uviedlo:

«Sťažovateľ vo svojej sťažnosti... uvádza, že o použití informačno - technických prostriedkov sa oficiálne dozvedel až z odpovede Samostatného oddelenia vnútornej kontroly CR SR na svoju sťažnosť, ktorú podal až po právoplatnom uznesení v trestnej veci vedenej Vojenskou obvodovou prokuratúrou sp.zn. Opv 158/09 zo dňa 30.4.2010. K uvedenému uvádzame, že sa jedná o nepravdivé tvrdenie zo strany sťažovateľa, nakoľko menovaný v predchádzajúcom období rokov 2010 a 2011 niekoľkokrát dožadoval Colné riaditeľstvo SR o sprístupnenie informácií v zmysle zák. č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, týkajúcich sa jeho prešetrovania zo strany IGR. Menovanému bola na jeho žiadosť poskytnutá úplná dokumentácia, resp. spis vedený na IGR č.j. HSP 338/2009 vo forme fotokópie, ktorú si bol na CR SR osobne porovnať s predloženým originálom spisu a prevziať proti podpisu dňa 28.07.2010.

V predmetnom spise je uvedená písomnosť zn. HSP 338/2009 č.j. 5580/2009-1472-INT zo dňa 19.5.2009 s názvom Predbežná správa, v ktorej je uvedené v prvom odseku, že: „... poznatky na menovaných boli získané nasadením ITP na služobný mobil kpt. Ing. J. Š., kde po odtajnení niektorých hovorov došlo aj k následnému šetreniu vo veci...“.

V tejto súvislosti sa domnievame, že sťažovateľ sa o nasadení ITP na svoj služobný mobil dozvedel už v júli minulého roku (po sprístupnení spisu), čím uplynula dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd v zmysle § 53 ods. 3 zákona č.38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu.»

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. ...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 22 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 dohovoru žiadosťou colného riaditeľstva č. p. CR-V-56/2008 zo 14. mája 2008 o udelenie súhlasu na použitie ITP a rozhodnutím krajského súdu sp. zn. KS KE-V-141-1/2008-3-Ntt zo 16. mája 2008, ktorým bol udelený súhlas na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (napr.

IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03). Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 114/03, IV. ÚS 236/03).

Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že o namietanom zásahu do jeho práv sa oficiálne dozvedel až z odpovede samostatného oddelenia vnútornej kontroly colného riaditeľstva č. 7758/2011-1314 z 15. februára 2011 na jeho sťažnosť, ktorú podal 22. novembra 2010 po zistení, že trestná vec týkajúca sa jeho osoby bola právoplatne skončená.

Ústavný súd si zabezpečil spis obvodnej prokuratúry sp. zn. OPv 158/09 a spis Inšpekcie generálneho riaditeľa colného riaditeľstva (ďalej aj „inšpekcia“) vedený pod č. HSP 338/2009 vo veci prešetrovania údajnej trestnej činnosti sťažovateľa, z ktorých vyplýva, že na základe trestného oznámenia podaného inšpekciou 27. júla 2009 na obvodnej prokuratúre bolo uznesením vyšetrovateľa colnej správy ČVS: CKÚ-14/5008-V-2009 z 21. októbra 2009 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie vo veci viacerých prečinov spáchaných nezisteným páchatelom (colníkom Colného úradu K.) pri výkone služby. Uznesením vyšetrovateľa colnej správy z 24. februára 2010 bolo uvedené trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavené. Proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania podal oznamovateľ (inšpekcia) sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor obvodnej prokuratúry uznesením sp. zn. OPv 158/09 z 30. apríla 2010 tak, že sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

Zo spisu obvodnej prokuratúry sp. zn. OPv 158/09 ústavný súd zistil, že sťažovateľ 17. mája 2010 doručil Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) žiadosť v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“), ktorou žiadal o sprístupnenie informácií v súvislosti s trestným oznámením podaným inšpekciou obvodnej prokuratúre. Sťažovateľ v predmetnej žiadosti žiadal sprístupniť informácie v elektronickej podobe, okrem iných aj trestné oznámenie podané inšpekciou, uznesenie vyšetrovateľa o začatí trestného stíhania vo veci a uznesenie vyšetrovateľa o zastavení

trestného stíhania. Generálna prokuratúra žiadosť sťažovateľa odstúpila obvodnej prokuratúre, ktorá túto 2. júna 2010 postúpila v časti týkajúcej sa uznesení vyšetrovateľa na vybavenie Colnému kriminálnemu úradu v B. (ďalej len „CKÚ“). Rozhodnutím CKÚ č. 4771/2010-5037 zo 6. júla 2010 boli požadované informácie žiadateľovi (sťažovateľovi) sprístupnené, s výnimkou údajov dotýkajúcich sa osobnosti a súkromia tretích osôb, a označené uznesenia vyšetrovateľa colnej správy o začatí trestného stíhania a zastavení trestného stíhania boli 6. júla 2010 sťažovateľovi zaslané v elektronickej forme na jeho e-mailovú adresu uvedenú v žiadosti.

V odôvodnení uznesenia vyšetrovateľa colnej správy ČVS: CKÚ-14/5008-V-2009 z 24. februára 2010, ktorým bolo trestné stíhanie vo veci sťažovateľa zastavené, sa na strane 2 okrem iného uvádza:

„... Svedkovia, colníci IGR CR SR vypovedali v intenciách trestného oznámenia... ďalej uvádzali informácie získané zo záznamov z telekomunikačnej prevádzky – ktoré boli realizované na základe písomného súhlasu sudcu Krajského súdu v Košiciach, ktorý bol vydaný na základe Zákona 652/2004 Z.z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov...“

Ako to vyplýva zo spisu Inšpekcie generálneho riaditeľa colného riaditeľstva vedeného pod č. HSP 338/2009, sťažovateľ 19. júla 2010 prostredníctvom elektronickej pošty doručil colnému riaditeľstvu žiadosť v zmysle zákona o slobode informácií, ktorou žiadal o sprístupnenie informácie nahliadnutím do spisu č. HSP 338/2009, ako aj do jeho všetkých vytvorených č. j. a vyhotovenie odpisu vybraných písomností s uplatnením tejto požiadavky 28. júla 2010. Colné riaditeľstvo umožnilo sťažovateľovi požadované nahliadnutie do predmetného spisu v ním požadovanom termíne, t. j. 28. júla 2010 s obmedzeniami, ktoré vyplynuli z rozhodnutia colného riaditeľstva č. 28093/2010-1201 z 27. júla 2010 o nesprístupnení informácie sčasti. Nesprístupnenie informácie – spisu, do ktorého mal sťažovateľ nahliadnuť, sa týkalo informácií obsahujúcich osobné údaje tretích fyzických osôb (§ 9 ods. 1 zákona o slobode informácií), informácií (materiálov), ktoré boli povinnej osobe odovzdané osobou, ktorej takú povinnosť zákon neukladá [§ 11 ods. 1 písm. a) zákona o slobode informácií] a údajov získaných informačno-technickými

prostriedkami (prepisy hovorov) (§ 3 ods. 2 zákona o slobode informácií). Pri nahliadnutí do spisu 28. júla 2010 bol sťažovateľovi na základe jeho žiadosti odovzdaný vo fotokópii celý spisový materiál vedený inšpekciou pod č. HSP 338/2009 s obmedzeniami vyplývajúcimi z rozhodnutia colného riaditeľstva č. 28093/2010-1201 z 27. júla 2010.

Súčasťou spisového materiálu, ktorý bol sťažovateľovi sprístupnený, je aj písomnosť č. HSP 338/2009, č. j. 5580/2009-1472 INT z 19. mája 2009 s názvom „Predbežná správa“, v ktorej sa v prvom odseku uvádza:

„Operatívnu činnosť Inšpekcie generálneho riaditeľa CR SR bolo zistené, že vedúci oddelenia vnútornej kontroly Colného úradu K., kpt. Ing. J. Š. prostredníctvom služobného mobilu vykonáva nelegálne aktivity v súvislosti s obchodovaním a to prevažne s betonárskou oceľou, plechmi, ako aj s nehnuteľnosťami. Tiež bolo zistené, že menovaný spolu s námestníkom riaditeľa Colného úradu K. ... protiprávne zasahovali do výkonu priameho predaja tovaru, ktorý realizoval Colný úrad K. Poznatky na menovaných boli získané nasadením ITP na služobný mobil kpt. J. Š., kde po odtajnení niektorých hovorov, došlo aj k následnému šetreniu vo veci.“

Ako už bolo uvedené, lehota na podanie sťažnosti pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa mohol sťažovateľ o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť. Ide o lehotu, ktorá závisí od subjektívnych možností sťažovateľa. Zo spisového materiálu colného riaditeľstva a obvodnej prokuratúry vyplýva, že sťažovateľovi boli najneskôr v júli 2010 sprístupnené písomnosti (uznesenie vyšetrovateľa colnej správy o zastavení trestného stíhania z 24. februára 2010 a celý spisový materiál vedený inšpekciou pod č. HSP 338/2009), z ktorých obsahu sa sťažovateľ dozvedel/mohol dozvedieť o nasadení ITP na jeho služobný mobil, ako aj o tom, že odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky bolo realizované na základe písomného súhlasu sudcu krajského súdu vydaného v zmysle zákona č. 652/2004 Z. z.

Z okolností prípadu sťažovateľa preto vyplýva jednoznačný záver, že sťažovateľ sa dozvedel/mohol dozvedieť o namietanom zásahu do jeho označených práv už v júli 2010. Vzhľadom na dátum doručenia sťažnosti (18. apríl 2011), resp. na dátum jej podania

na poštovú prepravu (14. apríl 2011) ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú oneskorene.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2011